Nr. 125 Sibiiu, Joi 27 Octomvre (8 Noemvre) 1883. Anul XXXI

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL
Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru strălnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondenţele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Român", strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE
Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei or 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

„Arată orbului Brăila."

III.

Scoalele populari, ce le susţin bisericele (confesiunile) române din patriă, sûnt scoale creştine. In toate afacerile, şi în întregul lor organism predomineză principiile şi doctrinele creştinismului, ale evangeliei. Punêndu-se întrebarea iubirei, noi nici la aceasta nu putem rĕspunde altfeliu, decât cu suprema lege a iubirei creştinesci, carea însuşi Mântuitoriul, a definiat-o astfeliu: *„Iubesce pe deaproapele tĕu, ca pre tine însuţi."*

Mai multă iubire nu se poate pretinde dela om, şi nu pretinde mai mult nici fondatoriul religiunei şi a bisericei noastre.

În special nu pretinde, sĕ iubim mai mult de cât pe noi înşine, pe deaproapele nostru, fie acela samaritan, fie păgân şi vameş, fie fariseu sau şovinist.

Principiul acesta al iubirei creştinesci şi-a aflat espresiune şi în legislaţiunea erei Deákiane. Pentru ca în comune cu locuitori de diferite confesiuni (naţionalităţi) pruncii confesiunei în minoritate sĕ nu rĕmână fără de învĕţămênt, legea erei Deákiane (art. XXXVIII din 1868) prescrie, ca atari prunci, dacă numĕrul lor nu trece preste 30, sĕ fie primiţi şi instruiţi (afară de doctrina religiunei) în scoala confesională, ce esistă în comună (§. 45). Întogmire umană şi înţeleaptă totdeodată!

Esecută însĕ era nouă acest prescript al legei? Din cele 3000 de scoale române, cari în sensul adevĕratei iubiri creştinesci stau totdeauna deschise şi pruncilor de rasa maghiară, nu cunoascem o singură scoală, în care sĕ frecuenteze prelegerile 3 scolari de rasa maghiară; ci ca sĕ se eludă legea, eată cum purced şoviniştii.

Prin o instrucţiune ministerială din era nouă sûnt îndrumaţi inspectorii regesci de scoale comitatensi a esopera în comune cu locuitori de diferite confesiuni (naţionalităţi), ca acei aparţinĕtori la o confesiune, cari susţin deja scoală confesională neperfectă („tökéletlen" ??) sĕ cedeze aceasta comunei politice, în care cas greutăţile scoalei vor cădè asupra comunei politice, ba se va putè cere şi ajutoriul statului. (Instrucţiunea pentru inspectorii de scoale emisă cu ordinaţiunea ministerială ddto 2 Septemvre 1876 Nr. 20311, §. 71). „Sĕ le spună inspectorul regiu oamenilor, că dacă nu se vor învoì, se va admonia scoala de trei ori şi se va închide; şi sĕ-i provoace (hivja fől), ca sĕ nu aştepte acele admonieri, ci sĕ se dechiare că sûnt învoiţi, ca scoala confesională sĕ se prefacă în sensul §-fului 26 al legei în scoală comunală."

Cum esploatează această instrucţiune ministerială unii fanatici nesocotiţi ai şovinismului, ne arată unele casuri din comitatul Turda-Arieş unde auḑim, că s'au luat protocoale de dechiaraţiune spre prefacerea scoalei confesionale în scoală comunală, la cari au participat câte 2—3 indivi ḑi din comuna bisericească interesată, fără ca comuna însĕşi sĕ fi sciut ceva despre întreaga manevră.

Nu reuşesce în modul acesta a cucerì o scoală română pentru 10—20 prunci maghiari, se ia refugiu la altă manevră. Se fac representaţiuni la comitetele administrative comitatense, şi de aici la ministru, că în cutare comună împrejurările etnografice recer înfiinţarea unei scoale pe spesele statului. În modul acesta se esoperează de pentru 8 prunci maghiari se înfiinţează scoală de stat cu spese de 800 fl. pe an, deşi în aceea comună esistă scoală bună română (Valendorf, Şieu, Sântul, Bărsău, Gărbou şi foarte multe altele.)

Nu noi sûntem, ceice nu iubim — după cum ḑice evangelia — „pre vrĕşmaşii nostri" şi nu noi sûntem aceia, cari nu facem bine „celor ce ne asupresc." Braţele noastre sûnt deschise pentru ei. Pentru ce se feresc de noi?

Pe lângă toată sĕrăcia noastră facem şi bine pentru dênşii. Eată cum:

Legea pentru învĕţămêntul popular prescrie, ca spre scopul înfiinţărei şi susţinerei scoalelor comunale sĕ se ridice dela locuitorii comunei un adaus de dare de 5% (§. 35). Dacă însĕ în atare comună susţine vre-o confesiune scoală confesională, aparţinĕtorii acestei confesiuni nu sûnt datori a contribuì acele 5%; numai la casul, dacă pentru scoala lor proprie speseazǎ mai puţin decât suma, ce ar cădè asupra lor din cele 5%, au de a ajutora cu plusul scoala comunală. (§. 36, 44.)

Acest prescris al legei, cum se îndeplinesce în era nouă?

Pentru ca copilaşii nostri sĕ înveţe barem a cetì în limba lor maternă caută sĕ susţinem modestele noastre scoluţe şi în comunele, unde s'au înfiinţat scoale pompoase şi lucsurioase comunale sau de stat — maghiare, cari necum de iubire creştinească, dar nici de dreptate şi de lege nu vreau sĕ scie; şi a căror învĕţători afară de „tolhar rumun, chine Hora" nu sciu vorbì o boabă cu pruncii nostri. Stă colibuţa lângă palat. Colo 50—80, aici 5—8 scolari. Colo 50—60 fl. spese, aici 500—600. Şi totuşi în colibuţă e viaţă şi progres la talentaţii copii de român. Ce se întêmplă? Cu toate că spesele cu scoala noastră sûnt îndecit mai mari decât suma celor 5% după darea directă, totuşi se storc aceste 5% şi de pe noi pe seama scoalelor comunale şi de stat, pe seama palaturilor. Ca creştini iubitori dăm sumuliţa aceasta de abia 10—20 fl., pentru că aşa scim din tradiţiunile străbunilor nostri, că *„Bacşişul te scapă şi de turc şi de tătar"*.

Le sciu toate aceste şi încă multe altele prea bine şoviniştii maghiari, pentru că ei le ţes, ei le înscenează, ei le provoacă; şi totuşi noi sûntem aceia, cari le turburăm apa —!

Ne-am plâns destul către fraţii nostri conlocuitori. Ne-am provocat nunumai la iubirea evangelică, ci şi la legile aduse de ei — fără de noi. Cu ce ne-au mângăiat? *„Dacă nu vĕ place aici, duceţi-vĕ peste Carpaţi în România"!*

Eată dar ce e dorinţa lor —! În zadar vom încerca sĕ-i capacităm cu evangelia şi cu legea în mână, ei nu vĕd, nu aud. Una li-e dorinţa lor: ca sĕ facem loc — Ciangăilor.*)

Mitru.

Revista politică.

Sibiiu, în 26 Octomvre.

Monitorul oficial din Budapesta publică rescriptele regesci privitoare la guvernorul Fiumei şi al litoralului croato-unguresc:

„La propunerea ministrului president unguresc al meu ridic din oficiu pe guvernatorul Fiumei şi al litoralului unguresc croat, contele Géza Szapáry, la cererea lui proprie pe lângă recunoscinţa escelentelor serviţii prestate în această calitate.

Dat în Gödöllö, 1 Noemvre 1883.

Franz Iosef m. p. *Coloman Tisza* m. p.

Totodată publică şi decretul de denumire al contelui Augustin Zichy de guvernator în locul lui Szapáry, şi decretul, prin care cest din urmă se denumesce de marşal de curte în locul decedatului Georgiu Festetics.

Ministrul de esterne al României, dl Stourdza, în ḑilele aceste a petrecut mai îndelungat în Viena. Acest incident s'a discutat mult de către ḑiarele ambelor ţĕri, atribuindu-i-se însemnătate politică. Cu privire la acest incident cetim în ḑiarul „Pester Lloyd„ dela 6 Noemvre următoarele:

*) Morala întregei afaceri e: că pe Ciangăi nici cu plăcinte nu-i pot ţinè aici, pre noi nici cu furca nu ne pot scoate de aici. Red.

FOIŢA.

Cristian Waldo
sau
CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franţozesce de E. B.)

(Urmare).

„— Tot sĕ mai păzesc pe Italianul? Mi s'a urît.

„— Ba nu, tu ai sĕ vii cu noi la castelul vecbiu.

„— A! ce sĕ facem acolo?

„Apoi celălalt rĕspunse ceva, ce noi n'am înţeles şi ce nici nu ţi-aşi putè spune, de oare ce erau vorbe de ale lotrilor, precum mi se părea; însĕ numele lui Cristian Waldo s'a numit de repeţite ori, apoi au vorbit şi de advocat ḑicênd;

— „Advocatul nu ne împedecă; un advocat fuge!

— Asta o sĕ vedem! esclamà dl Goefle. Şi apoi?

— „Apoi au vorbit de un măgar, de o cupă de aur, de o gâlceavă, lucrul devenì din ce în ce mai nepriceput. Apoi după ce se esplicaseră, plecară ḑicêndu-şi:

— Locul de rendez-vous e la oarele opt pe lac.

— „Dar dacă n'a trece? ḑise celălalt.

— „Ei apoi mergem la Stollborg; o sĕ primim ordini.

„Îndată ce plecară aceşti doi mişei, locotenentul ne a făcut sĕ eşim din ascunḑişul nostru ḑicêndu-ne încet:

— „Nici o vorbă aici!

— „Şi ne conduse cu precauţie în galeria cea mare a vênătoarelor şi ne ḑise:

— „Permiteţi-mi a vĕ părăsì sĕ caut pe maiorul.

Locotenentul înţelese jargonul banditilor: era vorba de a ataca pe Cristian Waldo, acusându-l a fi furat ceva, a-l duce în turn, a-l ucide chiar, de s'ar apăra, şi apoi ei mai ḑiseră:

— „Aşa, va fi mai bine!

„Locotenentul era indignat. El ne ḑise părăsindu-ne.

— „Asta are poate o însĕmnătate mai mare decât credem... Aici este politica in joc. Cristian Waldo trebue sĕ aibă un secret de stat.

— A! îţi jur că nu este aşa! rĕspunse Cristian suriḑênd de simplicitatea locotenentului.

— Eu nu te întreb, domnule Cristian, respunse sincera şi buna Martină: destul că locotenentul şi maiorul, împreună cu caporalul Duff au jurat sĕ-şi facă datorinţa şi sĕ vĕ ocrotească de i-ar şi displăcea aceasta baronului, dară ei au prevĕḑut că au sĕ lucreze cu multă precauţie, şi recomandându-ne a păstra secretul cât se poate de bine, ei au plecat, pe jos, bine armaţi, fără sgomot, şi unul după altul dându-şi rendez-vous aici, ca sĕ se ascunḑă şi sĕ pună mâna pe ucigaşi şi pe secretul lor.

— „Continuaţi jocul — ne ḑiseră ei: îngrijiţi-vĕ sĕ nu se observe absenţa noastră.

„În adevĕr, noi am făcut ca şi când i-am căuta, Margareta şi eu, până la — momentul când ne am despărţit sĕ facem toaleta de sară; dară, în loc sĕ ne facem frumoase noi ne uitam din fereasta odăiei mele şi cercam, sĕ vedem prin negură, ce se petrece pe lac. Vai! era imposibil; nu deosebeai nici chiar locul, unde era Stollborg. Apoi ne puserăm sĕ auḑim ceva: prin negură deasă se aude uneori cel mai mic sgomot; însĕ, în castel şi în împrejurimea sa era un vuet de fanfare şi de focuri artificioase, ca şi când ar fi voit cineva într'adins sĕ ne împedece a auḑi sgomotul unei gâlceve sau unei bătălii. Şi vremea trecea... până ce de odată fu Margareta cuprinsă de o frică...

— Şi Dta, dragă Martină, ḑise Margareta confusă.

— Chiar Dta, scumpă amică, mi-ai împărtăşit frica aceea, replică încredinţata locotenentului cu sinceritate. În sfârşit noi am plecat ca două nebune la Peterson, convinse că o sĕ găsim pe maiorul şi pe amicii sĕi, cari ne vor liniscì, şi sĕ-i aducem prin

„Bud. Cor.“ la întrebarea făcută în Bucuresci primesce rĕspunsul, că ultima călĕlorie a ministrului de esterne din România, dl Dumitru Stourdza, care deja în 1 Noemvre s'a şi reîntors la Bucuresci în societatea domnului ambasador Carp, a avut de scop numai regularea unor afaceri private ale unei rudenii de ale ministrului, care acum petrece în Baden-Baden, şi că ministrul nici la trecere prin Viena, nici la reîntoarcere n'a petrecut timp îndelungat în Viena şi n'a avut nici o întrevorbire de caracter politic.“

Comitetul delegaţiunilor ungare pentru afacerile esterne şi-a isprăvit lucrurile sale. Din raportul ei mai de însemnătate se par a fi cele cu privire la academia orientală. Raportul constată cu plăcere, că la academia orientală s'a înfiinţat catedră pentru limba maghiară şi dreptul penal maghiar.

Fondul de dispositiune s'a urcat dela 60,000 la sumuliţa de 500,000 şi aceasta din simţita necesitate a informaţiunilor politice despre starea lucrurilor din Orient. Ca credite supletorii s'au votat suma de 77,203 fl. Din această sumă pentru susţinerea elevilor în academia orientală vine suma de 2100 fl. pentru representaţiunea monarchiei la încoronarea în Moscua 59,403 fl. arangiarea otelului de ambasadă în Constantinopole 8000 fl. şi pentru personalul ambasadei în Egipt 7,700 fl.

Lovitura de stat din Serbia preocupă întreagă pressa europeană. Revoluţia a erupt în unele districte, şi ḑiarele noastre atribue aceasta agitatorilor ruşi emigraţi din Bulgaria.

Regatul Spaniei a denumit ambasador la Francia, şi prin aceasta s'a complanat diferenţele escate din demonstraţiunile contra regelui Alfonzo.

Cuvêntarea

domnului director al despărţĕmêntului III. al „Asociaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului român“ cu care a deschis adunarea generală în 23 Octomvre, a. c. în Poplaca:

Onorată adunare generală a despărţĕmêntului! Asociaţiunea Transilvană pentru literatura şi cultura poporului român este astăḑi o instituţiune prea cunoscută în sinul poporului român, decât ca sĕ se arete trebuinţa a-i face mai pe larg istoricul ei. Ea este cunoscută pentru aceea, căci ea încă astăḑi după o activitate de 22 ani varsă bunătăţile ei asupra fiilor poporului român. Mulţi tineri români, cari au fost ajutati cu stipendii la studiile lor, şi alţi, cari se ajutoră de presinte, ar putè sĕ vĕ spună cu mai mare putere de cuvênt, ce este asociaţiunea Transilvaniei. Tot aşa ar putè sĕ vĕ spună, ce este Asociaţiunea Transilvaniei şi mulţimea de învĕţăcei şi sodali de meserie români din Transilvania, cari au fost ajutaţi din partea numitei Asociaţiuni.

Dar ea se numesce: Asociaţiunea Transilvaniei pentru literatura şi cultura poporului român, care va sĕ ḑică, că ea lucră pentru cultura şi luminarea poporului, face cărţi şi ajutoră pe alţii, cari fac cărţi bune românesci şi se interesează 'n multe chipuri pentru învĕţătura poporului român.

Aceste îngrijiri pentru poporul român le-au făcut fruntaşii neamului nostru după esemplul altor popoare şi naţiuni, cari au societăţile lor de multe feliuri. La facerea de întruniri au condus pe toate naţiunile acea împregiurare prea cunoscută, că, dacă lucrează unul câte unul de capul sĕu, nu mult sporesce, din contră, dacă puteri şi mai slabe se întrunesc, arată resultate frumoase şi îmbucurătoare. Acest adevĕr s'a arĕtat şi cu Asociaţiunea Transilvaniei.

Poporul român din Transilvania, făcêndu-şi asociaţiunea sa în anul 1861, aşa dară înainte cu 22 ani, a început cu câte puţin şi pe încetul şi astăḑi desvoaltă o activitate frumoasă, spre binele poporului român şi are şi un fond de aproape una sută mii floreni, care înlesnesce realisarea scopurilor sale.

Asociaţiunea Transilvaniei prin despărţĕmintele sale şi comitetele despărţămintelor îşi desvoaltă activitatea sa, mai ales ajungênd în atingere cu poporul. În adunările despărţĕmintelor, precum ne aflăm şi noi astăḑi adunaţi, ca despărţămênt al Sibiiului, se dă ocasiune fiecărui a ajuta după putinţă scopurile Asociaţiunei, se dă ocasiune a cunoasce pedecile, carii stau în contra înaintării poporului român din deosebitele ţinuturi, se dă ocasiune a da mână de ajutoriu acolo, unde este de lipsă mai mare, ca nici unii din fraţii nostri sĕ nu piară şi sĕ nu rĕmână în umbra nesciinţei.

Despărţĕmêntul nostru al Sibiiului, care se numesce şi al 3-lea, a ţinut adunările sale în vre-o 12 comune şi adunarea din urmă ţinută în anul trecut în comuna Porceşti, a aflat de bine, ca în acest an sĕ'şi ţină adunarea sa generală anuală în comuna D-Voastră Poplaca.

Comitetul despărţĕmêntului cu bucurie a primit această hotărîre şi, după-ce a făcut pregătirile de lipsă, iată-ne cu ajutoriul lui Dumneḑeu în mijlocul D-Voastră.

Fiţi dară salutaţi, fraţi iubiţi ai nostrii, cu frăţiască salutare! Vĕ rugăm sĕ ne priviţi ca pre nesce apostoli mai mici în misiunea arĕtată, şi sĕ ne primiţi ca pre nesce amici ai culturei poporului român. Ḑicênd un bine V'am aflat, declar adunarea generală a despărţĕmêntului de deschisă.

Sibiiu, 3 Noemvre 1883.

Varietăţi.

* *(Rectificare respective întregire.)* La raportul din Nr. trecut al foaei noastre despre constituirea noului comitet al despărţĕmêntului al III. Sibiiu avem a mai adauge, că în comitet s'a ales şi domnul Dr. Ioan Crişian, profesor seminarial în Sibiiu.

* *(Mulţămită publică)* Se aduce prin aceasta doamnei vĕduve Dobra Petru-Hodrea din Reşinari, carea a binevoit a dona doi stângini de lemne pe seama scoalei de fete a Reuniunei femeilor române din Sibiiu.

Sibiiu 7 Noemvre st. n. 1883.

Maria Cosma m. p.,
presidenta Reuniunei.

* (Mulţămită publică.) Subscrisul'mi ţin de sântă detorinţă a esprima prin aceasta, cea mai profundă mulţămită graţioaselor şi marinimoaselor persoane, cari au binevoit a contribuì la 'înfiinţândul fond scolar greco-oriental din comuna Comana înferioară şi anume:

Din Comana înterioară, Dnii: Georgiu Halmagyi not. cerc. 10 fl., Georgiu Popp docente gr. or. 10 fl., Georgiu Stoica vig. silv. 10 fl., Ioane Langa docente gr. cat. 1 fl. Samuel David 10 fl., Georgiu Mat. Popp 2 fl., Dionisiu Popp 10 fl., Aron Laucea 10 fl., Moritz Hirschfeld 2 fl., Ioane Popiţa paroch gr. or. 10 fl.,

Din Cuciulata Dnii Nicolau Chiorniţă 10 fl., Boer György de Nagy Berivoi 10 fl., Georgiu Cantor docente gr. or. 1 fl.,

Din Comana superioară Dnii Georgiu Lascu 1 fl. Alesandru Francu 1fl., Bruno Zerboni nobil din Germania 1 fl., Silvestru Greavu par. gr. or. 1 fl., Georgiu Comşa docente gr. or. 1 fl.,

Din Crihalma Dnii Georgiu Bucur paroch gr. or. 1 fl., Sofron Papiu 10 cr., Georgiu Ghindea 50 cr., Zaharie Boldea 50 cr., Samuel Deutsch 50 cr., Vasile Coman 20 cr.

Din Ticuşul român Ioan Ludich 40 cr., Georg, Ludich 20 cr., Simion Chisăliţă 20 cr., Simion Broş 20 cr., Georgiu Cărlan not. cerc. 1 fl.,

Din Veneţia înferioara. Dnii Georgiu Comaniciu paroch gr. or. 1 fl., Georgiu Comaniciu not. cerc. 2 fl., Nicolau Boeriu 1 fl., Ioan Stoica docente gr. or. 1 fl., Moritz Apfelbaum 2 fl.,

Din Părău, Dnii Georgiu Cerbu paroch gr. or. 1 fl., Iacob Oana docente gr. or. 1 fl., Iacob Morariu not. cerc. 1 fl., Iacob Onescu 1 fl., Zosim Oana cler. abs. 1 fl.,

Din Serpeni, Dnii Gregoriu Maier jud. reg. 1 fl., Vasiliu Dan not. jud. 1 fl., Alesandru Belea vpret. 1 fl., Ioane Silagy cancel. pret 70 cr., Georgiu Macaveiu amploiat jud. 50 cr., N. Schnell 2 fl., Deutsch Bernat 1 fl., Peter Bonfert 60 cr.,

Din Vad Dl. Deutsch Iacob 2 fl.,

Din Şinca veche, Iosif Stoica 3 fl.,

Dl Iacob Urdea paroch gr. or. 2 fl., Georgiu Modorcea învĕţăt. direg. 2 fl., P. Prot. Petru Popescu, 3 fl., Benedek Gyula advocat 1 fl.,

Comana înferioară 16 Octobre 1883

Ioan Popiţia
paroch gr. or.

* (Socoată şi mulţămită publică*) La acoperirea speselor recerute pentru înmormêntarea decedatului confrate al nostru Toma Stănilă, jurist de anul I, la academia reg. de drepturi de aicia, carele în urma nefericitei întêmplări cunoscute, a reposat în 6/18 August a. c., au contribuit cu ajutoare binefăcĕtoare, următorii generoşi domni:

Escelenţia Sa, Preas, părinte archiepiscop şi metropolit Miron Romanul 10 fl. — Pl. tit. domni: Paul Dunca, consiliar gubernial în pensiune 3 fl., Gregoriu Mateiu, neguţătoriu 3 fl., Elia Măcelariu, cons. gub. pens. 2 fl., Parteniu Cosma, advocat 2 fl., Constantin Stezar, căpitan c. r. pens. 2 fl., Dr Ioan Nemeş, advocat 2 fl., Dr Nicolau Maier, protopresbiter 2 fl., Ioan de Preda advocat 2 fl., Iacob Bologa, cons. aulic pens. 1 fl., Zaharia Boiu, ases. cons. 1 fl., Iosif St. Siuluţiu, jude de trib. reg. 1 fl., Petru Roşca, jude de trib. reg. 1 fl., Visarion Roman, dir. la instit. Albina 1 fl., Anania Trombiţaş, ases. cons. 1 fl., B. Pop de Harşan, advocat 1 fl., Simeon Popescu, protopresbiter 1 fl., Petru P. 1 fl., Romul Furdui, teolog abs. 50 cr., Victor Tordoşan 50 cr. — Suma 38 fl. — cr.

Din carea s'au facut următoarele **Erogaţiuni:**

1. Pentru înmormêntare, conform cuitanţei: clopote 3 fl., stola preotului 5 fl., cantorului 1 fl. 50 cr., facerea groapei 2 fl., prapori 50 cr., de tot 12 fl. — cr.

2. Tipografului dl Adolf Melţer pentru anunciuri (Partezettel) 3 fl. 50 cr.
Croitorului Em. Noszko, conta 10 „ 70 „
Spese postali pentru anunciuri — „ 44 „
de tot . . . . . 26 „ 64 „
Remanenţa de. . . . . 11 „ 36 „

s'a immanuat dlui Bicskei Antal, la care locuise defunctul ca ajutoriu pentru acoperirea celorlalte spese de înmormêntare mai mari, suportate de dênsul.

Ceea ce subscrişii din însărcinarea şi în numele comitetului arangiatoriu ad-hoc, aducênd la cunoscinţa publică,

*) Rugăm cu toată stima şi pre cele-lalte onorabile redacţiuni ale ḑiarelor noastre: sĕ binevoească a da loc şi în coloanele lor acestei socoteli şi mulţămite publice. *Colectanţii.*

Peterson, care nu se rătăcesce nici când, pe drumul spre castelul vechiu, de l'ar fi perdut. Noi am venit dar pe jos şi n'am ocolit prea mult, venind din partea gardului în loc sĕ fi mers de a dreptul prin curte. Peterson ne-a ḑis·

„— E tot una, pe acì mergem bine.

„— Şi, în adevĕr, eată-ne aici, deşi nu prea scim, pe unde am venit; dar noi n'am întêlnit pe nimenea, şi liniscite despre soartea Dvoastră, avem, cred, sĕ ne îngrigim serios de maiorul... şi de ceialalţi oficeri.

— A! Margareto! ḑise Cristian încet cătră tinera contesă, până ce dl Goefle, Martina şi Peterson se sfătuiră, ce au de a face, şi Dta ai venit..!

— Cum, respunse ea, sĕ las sĕ uciḑă pe un om ca dl Goefle, fără a mĕ încerca a-i venì într'ajutor?

— Nu, de bună seamă, replicà Cristian, a cărui recunoscinţă era prea sinceră şi prea viuă ca sĕ-i lipsească delicateţa. Dta ai făcut foarte bine; dar curagiul Dtale nu este mai puţin mare. Ai putut sĕ întêlnesci banditii! foarte puţine femei sûnt conduse de devotament, umanitate... până a venì însuşi...

Martina a venit cu mine, respunse Margareta cu vivacitate.

— Martina e logodnica locotenentului, replicà Cristian. Ea nu s'ar fi hotărît a venì pentru... dl Goefle?

— Pardon, dle Cristian, ea ar fi venit pentru.. pentru ori şi cine, când este vorba de viaţa aproapelui sĕu. Dar veḑi, nu vin domnii aceia, căci eu nu cred, că a trecut periculul.

— Da, da, ḑise Cristian adunêndu-şi ideile, periculul n'a trecut încă. Eu tocmai gândesc acum că dta eşti aici. O Dumneḑeule! pentru ce ai venit?

Şi tinerul bărbat, cuprins de simţĕminte contrare, era foarte fericit, că dênsa a venit şi totodată foarte supĕrat a o vedè espusă unei scene supărăcioase. Afară de aceea, nu era presenţa acestor douĕ fete tinere făcută sĕ agraveze situaţiunea şi în altă privinţă? Nu putea ea servì chiar de pretecst pentru o invasiune declarată? Contesa Elveda, păzitoare rea a nepoatei sale cum era, ar putè observa, sau poate a şi observat deja absenţa sa, poate trimite după dênsa.

— Lucrul de căpetenie, îşi ḑise Cristian, este sĕ nu o vaḑă nimenea.

El gândea sĕ o ducă împreună cu consoaţa sa în gaard-ul lui Stenson, unde nimenea nu ar fi căutat-o; însĕ locuinţa lui Stenson servea poate în momentul acesta drept post de observaţiune inimicului... În mijlocul perplecsităţilor aceste, Cristian care nu respundea decât cu distracţie la întrebările iritate ale dlui Goefle, luase o hotărîre ce nu o împărtăşì nimĕrui. El voia sĕ easă din apartamente şi sĕ meargă, sau în curţile castelului vechiu, sau pe lac, sĕ caute periculul, a cărui ţintă în sfêrşit numai el singur era. În efectuirea acestui plan el îşi luà o luminare, ca sĕ se facă după putinţă vĕḑut în negură, şi eşì fără a ḑice ceva, sperând, că dl Goefle nu va fi îndată atent la absenţa sa; însĕ înainte de ce trecu pragul uşei principale din odaia ursoaicei, Margareta se ridică esclamând:

— Unde mergi?

— Unde mergi, Cristian? esclamă şi dl Goefle repeḑîndu-se spre el. Nu ieşì singur.

— Eu nu ies, respunse Cristian furişându-se repede afară; vreau sĕ vĕd, dacă este închisă uşa cealaltă, ce dă în curte.

— Ce face? ḑise Margareta cătră dl Goefle; nu te temi că...

— Nu, nu, respunse advocatul, el mi-a promis că va fi cu minte.

— Dară eu îl aud, cum desface zăvoarele de la uşe; el o deschide.

O deschide? A! vin amicii nostri!

— Ba nu, el se duce!

Şi Margareta făcu mişcarea involuntară sĕ urmeze pe Cristian. Dl Goefle o oprì şi făcênd semn lui Peterson a nu părăsì femeile, el voia sĕ se repeḑească pe urma lui Cristian. Acesta încuiase deja uşa din afară, ca sĕ oprească a eşì, şi fugea cătră poarta esterioară a curţii, chemând pe Larrson cu

prin aceasta tot deodată îşi împlinesc datorinţa a esprime tuturor pl. tit. domni contribuitori mai susnumiţi cea mai profundă mulţămită din partea tinerimei studioase dela academia de aicia.

Sibiiu, 1 Noemvre nou, 1883.

Cu adâncă stimă

Emil Petroviciu, jurist de anul IV. — *Nicolau Vecerdea* jurist de anul I.

Ca colectanţi.

* (Invitare).*) La adunarea generală a Reuniunei femeilor române din Mediaş şi giur, care se va ţine în 18 Noemvre st. nou 2 oare p. m. în scoala gr. cat. din Mediaşi, prin aceasta sunt învitaţi nunumai toţi membrii, ci şi alţi binevoitori ai Reuniunei.

Mediaşi 1 Noemvre 1883 st. n.

Maria Roman., preşedintă.

* (Eminescu.) Distinsul nostru poet Eminescu, despre care am amintit de mai multe ori în coloanele acestui jurnal, a plecat la Viena însoţit de amicul său d. Chibici Rîurean, pentru a'şi căuta sănătatea. Dea Dl, ca să putem anunţa cât mai curênd, că s'a întors ear sănătos în sinul acelora, cari'l iubesc.

* *(Postal)* Comunicaţia cu posta între Makfalva, Erdő Szent György, Nagy-Kend şi Maros-Vásárchely cu 10 Novembre a. c. începênd se face de 4 ori pe săptămână: Duminecă, Marţi, Joi şi Sâmbătă.

Pleacă din Makfalva dim. 9 oare.
Pleacă din Erdő. Sz. György la 11 oare 45 m.
Ajunge la Nagy Kend la 1 oară 45 m. d. a.
Pleacă din Nagy Kend d. a. 2 oare.
Ajunge la Erdő Szt. György la 4 oare. 15 m.
Ajunge la Makfalva seara la 5 oare 45 m.
Nagy-Kend-Maros-Vásárhely.
Pleacă din Nagy-Kend d. a. 2 oare.
Ajunge la Maros Vásàrhely 5 oare 5 m.
Pleacă din Maros-Vásárhely dim. 8 oare 30 m.
Ajunge la Nagy-Kend la 11 oare 35 m.

* (Guvernul şi preoţimea în România.) „Rom. Liberă" află, că guvernul luând în considerare cererile preoţilor de mir se ocupă serios pentru îmbunătăţirea sorţii lor. Astfel s'a propus şi s'a admis, că cărcimele de prin sate să se facă monopol şi venitul lor să se întrebuinţeze spre susţinerea scoalei şi a bisericii. Comisiunea bugetară a trecut în bugetul instrucţiunii o sumă suficientă pentru plata profesorilor facultăţii de teologie. Se aşteaptă că corpurile legiuitoare să ia în desbatere proiectul pentru reformarea sinodului şi pentru îmbunătăţirea stării materiale a preotului. — Nu poate decât să ne pară bine pentru acest nou pas a fraţilor de dincolo de Carpaţi urându-le cel mai strălucit succes pe acest teren.

* (Întărirea Bucurescilor.) Planurile întăririlor sûnt gata şi s'a escris nu de mult concursul pentru liferarea cărămidelor recerute la aceste construiri de apărare a capitalei. În ḑilele aceste au sosit, cum ne anunţă jurnalele din capitală, cele 24 tunuri mari de asediu comandate dela fabrica Newcastel (Anglia) la Bucuresci.

* (O invenţiune ingenioasă) Renumitul filosof ArthurSchoppenhauer povestia în momente de disposiţiune o anecdotă nimerită, întêmplată între moşul său, Andreiu Schoppenhauer şi Petru cel Mare, ţarul Rusiei. Andreiu Schoppenhauer trăia ca supraveghetor peste un domeniu al statului, Stuthof lângă Danzig. Într'o ḑi din Ianuarie 1716 fu vizitat pe neaşteptate de Petru cel mare, care împreună cu soţia sa, Catharina, pornise în a doua călătorie în Vestul Europei. Andreiu Schoppenhauer conduse înalta pareche prin toate încăperile edificiului său, ca să-şi aleagă după plac o odaie. Petru M. se decise a petrece peste noapte într'o odaie construită după sistemul olandez. Din nenorocire însă nu era nici cuptor, ba nici chiar cămin şi frigul era destul de înteţitor. Supraveghetorul se gândia la un plan cum ar putè produce căldură.

El versă o cantitate mărişoară de vinars pe podini şi îi dete foc. Ţarul ţipă văḑându-se în faţa unei astfel de privelişte, se uită cu plăcere adevărat copilărească asupra focului întins, ce trăsnia şi pocnia înaintea picioarelor sale. După ce se stinse, Andreiu puse în grabă nesce scânduri şi Ţarul cu soţia sa se odichnì în odaia încălḑită respirând un aer plin de alcohol. După un somn dulce şi greu se sculă înalta pareche, fără ca să simţă nici cea mai mică durere de cap; mulţămì lui Andreiu Schoppenhauer cât mai amicabil pentru ospitalitatea arătată şi pornì mai departe. Casul acesta ne înfăţişează momentana resoluţiune a supraveghetoriului şi adevăraţii nervi rusesci alui Petru şi Catharinei.

Se vede, că aceste persoane însemnate nu puneau atâta preţ pe comoditate cum pune lumea în ḑiua de aḑi!

* (Şine electrice.) Earăşi american. Ḑiarul „Morning News" din Belfast anunţă, că proprietarii tramvayului din Portrush vor fi în curênd în stare să desfiinţeze firul telegrafic, care se află d'alungul căii lor, de vreme ce speră a face ca şinele electrice să deplinească un îndoit scop. Se fac încercări, cari pân'aici au fost încoronate de cel mai mare succes, prin care se va dovedi, că şinele pot fi întrebuinţate şi ca conduct telefonic. *„Quo usque tandem?!*

* (Sciri din steaua Marte.) Departe au ajuns sciinţele omenesci. Da, aşa departe încât la unii li se par aserţiunile ei poate chiar positive, de multe ori de imposibile. Schintea electrică ne face să vorbim în depărtare de sute de miluri, ea ne face noaptea în ḑi; aburii ne duc cu repejunea sborului, ear' lintea cristalină ne desfăşură toate secretele universului şi ale depărtării a milioane de chilometrii, aşa încât astronomii în ḑiua de aḑi au observat, că de pe faţa lui Marte a dispărut o insulă frumoasă, ce produce o mare mişcare printre astronomi. Nu va trece mult şi aḑi mâne o să ni se spună şi numărul morţilor sau răniţilor nenorociţi din Marte, când cu această calamitate a peirei insulei!

* (Armata română), după anuarul din 1883 are o putere de 135,000 oameni împărţită astfel: 86,500 infanterie; 7,800 artilerie cu 294 tunuri şi 5,390 cai; 10,980 cavalerie cu 8,540 cai; 14,000 trupe de deposite, muniţii, escadroane de tren, companii sanitare etc. cu 6,400 cai; 2,500 geniu; 13,000 afară din rênduri.

* (Piramidele egiptene întrecute.) S'au descoperit minunate mărturii ale unei epoce de cultură din trecut în America centrală, ce vor fi de mare importanţă pentru istoria întunecoasă a popoarelor primitive din America. În Sonora (Mexico, America) s'a găsit într'o pădure seculară o piramidă, a cărei basă este de 4350 urme şi se ridică la o înălţime de 750 urme. Dela basă până în vêrful acestui colos merge un drum larg. Zidirile din afară sûnt făcute din lespeḑi de granit şi bine lucrate. Nu departe de piramidă este un deal tot aşa de înalt, ce fusese prefăcut întreg într'o locuinţă de stâncă. Sute de camere sûnt tăiate în stâncă cu multă îngrijire. Camerele sûnt înalte de opt urme, fără geamuri, ci numai cu o întrare. Păreţii sûnt plini de hieroglife şi figuri. Pe jos zac unelte de piatră. Nu se scie încă, dela ce popor şi din ce timp au rămas aceste monumente, dar se crede, că sûnt opera străbunilor seminţiei indiane Mayos, ce se mai găsesce în sudul Sonorei.

* Cea mai lungă cale ferată din lume.) În ḑilele acestea s'a pus ultima şină a drumului de fer al pacificului de nord. Această cale ferată, a treia, care traversă continentul american, este cea mai lungă din lumea toată; ea are o lungime de 3500 mile. Linia trece prin două tuneluri mari, acel din Beit Monntains, care are o lungime de 3600 urme (600 stânjini), şi acel al munţilor stâncoşi, care are 3860 urme (643 stângini), Punctul cel mai înalt al liniei are înălţimea de 5565 de urme asupra nivelului mării. Linia mai trece rîul Missori la oraşul Bismarck (în Dacota, America de nord) pe un pod lung de 3000 urme (un chilometru), care a constat 5 milioane de franci.

* *(Înnecaţi prin fum.)* La poarta cisnădiei de aici s'a observat eri dimineaţă în ḑiori de ḑi, că eşia fum din coperişul unei case. Vecinii s'ar iute şi observă că casa arde. În câteva minute coperişul a fost dat jos, şi focul stins. Întrând în casă găsiră patru persoane, tata, mama şi doi copii zăcênd fără simţiri. Fumul care întrase în casă ia înnecat. Familia era una din cele mai de treabă dintre saşii de aici. Corpurile au fost transportate la casa sfatului, şi încercările de ale aduce la viaţă au fost zadarnice.

Sêrmanii oameni s'au culcat ca se nu se mai scoale. Somnul lor e vecinic şi neconturbat de visurile înşelătoare.

Atâtea casuri de foc s'au întêmplat în Sibiiu în toamna aceasta, încât ne-au pus pe toţi pe gênduri. Nu scim până acuma causa escărei focului, al cărei gertfă a căḑut o familie întreagă. La ori ce cas însă, multele casuri de foc, ne face se apelăm la energia poliţiei noastre.

*) Şi P T. „Observatoriul" şi „Gazeta Transilvaniei" sûnt rugaţi a primì în coloanele sale această învitare.

Maria Roman, presidentă.

Posta Redacţiunei.

Cererile pentru trimiterea gratuită a ḑiariului, adresate redacţiunei, s'au transpus la comisiunea administrativă a tipografiei archidiecesane. Aceasta spre scire şi orientare respectiv.lor, ca se nu fie în joc persoana redactorului actual.

Loterie.

Mercuri 7 Noemvre n. 1883.

Brünn: **47 52 44 4 28**

Bursa de Viena şi Pesta.

Din 6 Noemvre n. 1883.

	Viena	*B-pesta*
Renta de aur ung. de 6%	119.70	119.60
Renta de aur ung. de 4%	86.60	86.95
Renta ung. de hârtie.	85.20	113.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	138.50	138.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina"	—.—	100.80
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.65	78.80
Acţiuni de bancă de credit ung.	838.—	278.50
Sorţi de regularea Tisei	109.85	109.75
Galbin	5.71	5.71
Napoleon	9.65	9.56
London (pe poliţa de trei luni)	120 35	120.25

---

glas tare şi ţinêndu-se gata a se apăra, când ar isbutì a atrage spre sine atenţiunea ucigaşilor, precând un glonţ îndreptat spre el făcu să-i sară luminarea din mână şi îl invelì earăşi în întunerecul albiu, ce nu lăsa să străbată lumina lunei.

La sgomotul focului de pistol, îi scăpă dlui Goefle, inspăimântat pentru tinărul său amic, un blastem teribil; Martina ţipà, Margareta căḑu într'un fotel, Peterson fugì la dl Goefle. Opintirile lor împreunate ar fi reuşit poate a deschide uşa; însă ei nu se înţeleseră. Peterson, deplin devotat tinerei sale stăpâne, credea că are să oprească să între făcătorii de rele, şi nici ideeă n'avea că dl Goefle voia dincontră să iasă şi să fugă în ajutorul lui Cristian.

În decursul acestei neînţelegeri advocatul se dase la toţi dracii şi Cristian încântat de a avè în sfârşit libertatea acţiunei se repeḑise asupra celui dintâiu ce-l aflase înaintea sa; însă acesta fără îndoială înşelat de negură nu-l credea aşa aproape şi o luà la fugă; Cristian îl urmărì înjurându-l până ce venì repede un alt bandit, fără a ḑice ceva. Cristian auḑea în dosul său sgomotul sec al paşilor ucigaşilor pe zăpada întărită, lui i se părea că mai aude, prin sângele ce mânia făcu să-i zizie în urechi, alţi paşi, alte glasuri, venind spre el din dreapta şi din stênga. El înţelese de odata că era încunjurat, şi, păstrânduşi destulă presenţă de spirit, ca să scie ce are de făcut, el insista a urmărì pe primul atăcător, creḑând că n'are să se întoarcă până ce nu s'ar fi eliberat de el, de oare ce acesta îl putea ataca din dos până ce s'ar fi legat de ceialalţi. Pe lângă aceasta el în adins voia să îndepărteze lupta dela Stollborg.

Cristian coborì aşa micul colnic al curţii anterioare, a cărei poartă o găsi deschisă, şi, ce e adevărat, coborişul peziş simţit de picioarele sale era unicul semn sigur, ce-l avea de direcţiunea luată. Insă în moment, când simţea ghiaţa întinsă a lacului, veneau alte detonaţiuni de din dosul său, gloanţe şuerau pe lângă urechile sale, şi el văḑu căḑênd la doi paşi înaintea sa omul ce'l urmărise. Fugarul fu luat de complicii săi drept Cristian, sau ei au tras într'un noroc asupra amênduror, fără a se îngrigì să nimerească pe acela, care fugea.

Omul tocmai lovit de glonţ era Masarelli; Cristian i-a recunoscut glasul, ce eschalà un răcnet de agonie, în momentul când el trecu preste cadavrul său. El fugea încă ca să se orienteze, până ce năvălitorii veniră la Masarelli, ca să vadă pe cine a lovit. Apoi se oprì şi auḑi numai cuvintele următoare:

— Lăsaţi-l aci; e bine.

De ce era vorba? Credeau ucigasii, că Massarelli este el şi voiau ei să se retragă? sau a recunoscut greşala şi avea să continue goana? Făcênd zigzaguri repeḑi prin negură, Cristian spera a se elibera de ei unul câte unul. El se încercà a număra glasurile şi pasurile. El avea un avantagiu imens, de oare ce ţinuse, fără a gêndì, cismele de filţ fără cusătură şi fără talpă dela vênătoare de aḑi-dimineaţă. Încălţămintea aceasta mlădioasă nu-i împedecă mişcările, ca şi când ar fi fost cu picioarele goale, şi afară de aceea, nu făcea pe zăpadă mai nici un sgomot, pre când el auḑea tot pasul adversalilor săi încălţaţi cu mai puţin lucs şi cu mai puţină precauţie.

El ascultà încă odată. Cineva venea spre el dară nu se vedea; mersul era nesigur. El auḑì la ḑece paşi, ḑicênd repede:

— He? eu sûnt!

Banditii se întêlniră prin negură, spre neaşteptate, ordinea lor era spartă. Nimic mai uşor decât a scăpa acuma. Cristian însă nu voia să scie nimic de scăpare. El era furios; el nu voia să-l caute sceleraţii aceştia în Stollborg. El îi chiemă cu glas tare spunêndu-şi numele şi provocându-i, mai retrăgêndu-se, mai fugind înainte, ca să-i irite şi săi despărţească, sperând să dea de unul singur, fără a se lăsa să-l împresoare cu toţii. Presenţa sa de spirit era aşa completă încât în curênd îi putea numera; erau încă trei, Massarelli a fost al patrulea.

(Va urma).

Nr. 4258 Scol. [592] 2—3

CONCURS.

Din fundaţiunile archidiecesane au devenit vacante următoarele stipendii:

1. Douĕ stipendii din fundaţiunea „Francisc-Jesefiană“ à 100 fl. pentru ascultători la vre-o academiă (universitate) din patriă.

2. Un stipendiu din fundaţiunea Ecaterina Raţ à 30 fl. pentru ascultători de preparandiă (pedagogi.)

Spre conferirea acestora se escrie concurs cu termin până la 10 Noemvre st. v.

Concurenţii au de a legitima cu acte oficiale:

a) Că sûnt români de religiunea orientală-ortodocsă.

b) Că sûnt lipsiţi de mijloacele materiali spre continuarea studiilor.

c) Că frecuentează studiile de categoria prescrisă cu succes bun.

d) Că sûnt deplin sănătoşi.

Sibiiu 20 Octomvre 1883.

Din şedinţa consistoriului archidiecesei gr. or. române a Transilvaniei.

Nr. 359. [593] 2—3

CONCURS.

Pentru reîntregirea parochiei de clasa a III-a în comuna Jibert, protopresbiteratul Cohalmului, se escrie concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

Emolumentele sûnt:

a) Folosinţa unei porţiuni canonice stătătoare din 13 jugere 644□° pămênt de arat, şi 1 juger 1060□° de fên.

b) Dela 70 locuitori români câte o ferdelă de grâu sau cucuruz; apoi dela 30 familii neorustice câte 60 cr. şi dela 15 neorustici câte 40 cr. de fie-care familie.

c) Venitele stolari obicinuite;

d) Cuartirul deocamdată se va închiria din partea comunei bisericesci.

Petiţiunile concursuale, instruite în sensul legilor din vigoare au a se aşterne subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Cohalm, 13 Octomvre, 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului în conţelegere cu comitetul parochial.

Nicolae Mircea m. p.,
adm. prot.

Nr. 236. [587] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III Cărpiniş în protopresbiteratul Abrudului, se deschide concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare a acestuia în „Telegraful Român“

Emolumentele împreunate cu această parochie sûnt:

1. Cuartir în etagiul de sus al scoalei locale.

2. Folosirea cimiteriului, a unei liveḑi de lângă scoală, şi a unui loc de fên din „Valea-Dăroaiei.“

3. Venitul stolar regulat, dela 160 familii, care toate la olaltă, dau un venit anual de 350 fl. care însĕ cu timp se mai poate urca.

Cei ce doresc a competa la această parochie, au de aşi subscerne petiţiunile instruite conform statutului organic şi Reg. pentru parochii la subscrisul până la terminul sus indicat.

Abrud, 11 Octomvre, 1883.

În conţelegere cu comitetul parochial din Cărpiniş.

Ioan Gall m. p.,
protopresbiter.

Nr. 439. [590] 2—3

CONCURS.

Pre basa sentinţei Prea Veneratului Consistoriu archidiecesan ddto 9 August a. c. Nr. 2066, prin aceasta se escrie concurs pentru ocuparea postului de învĕţătoriu în comuna Turnişor.

Emolumentele sûnt:

1. Salariu, în bani gata, cari se solvesc din lada bisericei în rate lunare decursive 200 fl.

2. Cuartir liber în edificiul scoalei.

3. Trei stêngini de lemne, din care are a se încălḑi şi sala de învĕţămênt.

Dela înmormêntări şi masle — dacă participă ca fungente câte 20 cr.

Dela petenţi se cere sĕ fie cântăreţi şi sĕ poarte strana în dumineci şi serbători.

Doritorii de a ocupa acest post au sĕ'şi subştearnă suplicele lor instruite conform legilor şi regulamentelor oficiului protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiiului, dela publicarea acestui concurs în restimp de 15 ḑile.

Turnişor în 9 Octomvre 1883.

Comitetul parochial în conţelegere cu

Simeon Popescu m. p.,
protopresbiter.

CONCURS [588] 2—3

Devenind vacante trei ajutoare de câte 40 fl. v. a. pe an, destinate învĕţăceilor români, cari se vor aplica la meseriile: de postovar, pălărier, maşinist, argăsitor, clopotar, faur, rotar şi covrigar.

Subscrisul comitet publică următorul concurs:

Suplicele sĕ se adreseze la subscrisul Comitet până la 1-a Decemvre a. c. provĕḑute:

1. Cu estras de botez, din care sĕ se vadă că suplicantul e român şi posede etatea de 14 ani.

2. Cu atestatul de scoală, din care sĕ se vadă, că a percurs trei sau patru clase normale.

3. Revers dela părinţii sau dela tutorii copilului, din care sĕ se vadă că-l lasă sĕ înveţe cutare meserie.

4. O parie din contractul încheiat cu un Măestru din Braşov, din care sĕ se vadă că suplicantul e aşezat la una din meseriile de mai sus de cel puţin 15 ḑile.

Braşov 10 Oct. 1883.

Comitetul asociaţiunei pentru spriginirea învĕţăceilor şi sodalilor români meseriaşi.

B. Baiulescu, pres. **Dr. I. Bozoceanu**, secr.

Nr. 307. [589] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învĕţătoriu la scoala confesională gr. or. din Săsciori se escrie concurs cu termin de 15 ḑile dela prima publicare.

Emolumentele legate de acest post sûnt:

Salariu anual 300 fl. v. a. cuartir şi lemne.

Doritorii de a îmbrăca acest post au sĕ'şi subştearnă petiţiunile instruate cu documentele provĕḑute în legile în vigoare oficiului protopresbiteral subsemnat până la terminul supranumit.

Sebeş în 18 Octomvre, 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conţelegere cu comitetul parochial.

Nr 255 [564] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea următoarelor posturi învĕţătoresci în tractul Bistriţei se escrie prin aceasta concurs până la 30 Octobre a. c. st. v. şi anume.

a) în Blaşfalĕul inferior cu salariu anual de 100 fl. v. a.

b) în Simotelnic cu salariu anual de 135 de fl. v. a.,

Cererile instruite conform legilor vigente sûnt a se înainta la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat.

În conţelegere cu comitetele parochiale concerninte.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Bistriţei.

Borgo-Dioseni, 26 Septemvre 1883

Ioan Buzdug m. p.,
adm ppresb.

Nr. 315/1883 [583] 2—3

CONCURS.

Devenind vacante următoarele stipendii şi anume:

A.

1. Un stipendiu de 100 fl. pe an, pentru elevi la vre-o scoală comercială din patrie;

2. Un stipendiu de 100 fl. pe an, pentru studenţi dela o scoală reală;

3. Un stipendiu de 100 fl. pentru un student la gimnaziu;

4. Douĕ stipendii à 60 fl. pe an, pentru ascultători de pedagogie la un institut pedagogic din patrie;

5. Douĕ stipendii à 80 fl. pe an, pentru studenţi dela scoala de agricultură reg. ung. din Cluj-Mănăstur;

6. Un stipendiu de 100 fl. pe an. pentru eleve dela un institut pedagogic pentru fete din patrie;

7. Un stipendiu de 300 fl, pe an, pentru studenţi dela o academie de silvicultură;

8. Un stipendiu de 60 fl. pe an, din fundaţiunea „Marinoviciu“ pentru studenţi de gimnasiu.

Mai departe fiind vacante următoarele ajutoare:

B.

9. Un ajutor de 60 fl. pe an, pentru tineri sau tinere, ce ar voì sĕ înveţe la vre un institut sau corporaţiune industrială din patrie, vre-una din meseriile: ţesutul de pânzării, covoare, părţi de îmbrăcăminte, pe rezboaie moderne mai perfecţionate, s'au cusătura de albituri, brodării s'au crotoria superioară de dame sau bărbaţi; sau arta orlogeriei, juvaergiei (argintăriei) sau a farmaciei.

10. Un ajutoriu de 100 fl. pe an, pentru tineri doritori de a cultiva vre-una din artele frumoase: desemnul, pictura, sculptura, musica, sau fotografia, la vre un institut public sau la un măiestru din cei mai cu renume.

11. Douĕ ajutoare à 100 fl. pe an, pentru tineri cu preferenţă din munţii apuseni ai Transilvaniei, cari ar voì a se perfecţiona în o măestrie de lemnărit mai perfecţionată d. e. în facerea de buţi mari de cruci şi colonade, învĕlişe de case după sisteme moderne, sau strugărie.

12. Douĕ ajutoare à 20 fl. pe an, pentru tineri descendenţi din vre-o familie de ale fostei comune „Tofalĕu“, cari ar voì a învĕţa vre-o meserie oare-care;

13. Patru ajutoare à 25 fl. pe an, pentru sodali ce sûnt în condiţiuni de a se putè face măiestrii.

14. Opt ajutoare à 12 fl. 50 cr. pe an, pentru învĕţăcei de meserie.

Prin aceasta se escrie concurs.

Aspiranţii la vre-unul din stipendiile amintite sub A. 1—8 au sĕ-şi trimită suplicele la subscrisul comitetal asociaţiunei transilvane până în **1 Decemvre st. n. a. c.**, însoţite de următoarele documente:

a) Carte de botez, în original sau în copie legalisată;

b) Testimoniu scolastic de pe semestrul al II-lea al anului scolastic premergătoriu;

c) Atestat de frecuentare dela direcţiunea institutului în care frecuentează scoala de present. Elevele de pedagogie, cari frecuentează un institut cu altă limbă de propunere decât cea română, au se probeze, că vorbesc bine limba maternă şi că au noţiuni elementare din literatura ei;

d) Atestat de paupertate, sau de orfan, dacă concurentul e orfan.

Suplicanţii la vre-unul din ajutoarele amintite sub B. p. 9—14 au sĕ presente următoarele documente:

a) Atestat de botez în original sau în copie legalisată;

b) Testimoniu scolastic de cel puţin 4 clase elementare şi cei sub p. 10 şi dovada că cunoasce elementele desemnului linear;

c) Atestat că se află deja lucrând la vre-un măiestru sau corporaţiune şi cu ce succes:

d) Atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală;

e) Adeverinţă dela părinţi sau tutori că sûnt decişi a lăsa pre fiii sau pupilii lor la învĕţătură, până se vor perfecţiona pe deplin;

f) Aspiranţii la ajutoarele de sub p. 10 şi 11 şi contract cu măiestrul, la care se află în aplicare; ear aspiranţii sodali p. 12 adeverinţă dela corporaţiune, că sûnt în stare sĕ se facă imediat măiestrii.

Din şedinţa comitetului asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român, ţinută la Sibiiu în 15 Octomvre n. 1883.

Iacob Bologa v.-preşedinte. **Dr. D. P. Barcianu** secretar

„ALBINA“

institut de credit şi de economii.

Publicatiune

în sensul art. de lege XXXVI din anul 1876 §. 29.

1. **Suma scrisurilor fonciare** puse în circulaţiune cu ḑiua de 31 Octobre 1883 face . . . . . fl. 667.600.—

2. **Pretensiunile institutului de împrumuturi hipotecari** cari servesc de acoperirea acestor scrisuri sûnt de . . . . . fl. 667,682.83

3. **Valoarea hipotecelor** luate de basă la sus numitele împrumuturi hipotecari este de . . . . . fl. 2,950,500.—

4. **În sensul §. 97 din statute fondul special** pentru asigurarea scrisurilor fonciari e de . . . . . fl. 246,086.30

acesta e indus în cont separat şi este plasat în efecte publice.

Sibiiu în 1 Novembre 1883.

[595] 1—1 **Direcţiunea.**

A eşit de sub presă şi se află de vêndare:

CĂLINDARUL

BUNULUI ECONOM

pe anul visect 1884.

Întocmit de

D. Comşa şi Eugen Brote.

Anul VIII.

Sibiiu. Editura tipografiei Ios. Drotleff.

Cuprinsul: **Călindarul iulian şi gregorian** cu chronologia, anotimpurile, întunecimile, sĕrbătorile şi posturile pe anul 1884. **Genealogia. Conspectul têrgurilor din Ardeal, Ungaria, România şi Bucovina. Posta şi corespondenţa telegrafică, Timbre. Sfătuitoriu juridic.** PARTEA ECONOMICĂ: Tovărăşiile agricole. — Cum şi când ar trebui arat? — Pepenii şi cultura lor. — Porcul „Berkshire“. — Ernarea legumilor. — Vrăşmaşii animalelor stricăcioase. — Clocitul ouĕlor. — Pomii pitici. — Murele. — Despre nutreţuri. Diverse tabele agricole. PARTEA BELETRISTICĂ: Chilipir. — Astronomul şi Doftorul. — **Numĕroase poesii. Inserate.**

Preţul unui esemplar 45 cr. sau 1 leu, cu porto 50 cr.

[565] 3 **La 10 esemplare se dă 1 esemplariu gratuit.**

Redactor provisoriu: **Mateiu Voileanu.** Editura şi tipariul tipografiei archidiecesane.